

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับสื่อ Social Media ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

The Activities of Teaching Four Noble Truths Method Through Social Media Towards the Achievement of Undergraduates.

เขมปรีด ขุนราชเสนา¹

Kheamparit Khunrachasana

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับสื่อ Social Media 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับ Social Media กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนภาคเรียน ที่ 2/2556 จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับ Social Media และแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้น โดยมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 37.16 และผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจพบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 มีความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุด และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.47

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ Social Media ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aims to: 1) Effectiveness of activities for teaching the Four Noble Truths with media Social Media. 2) The satisfaction of the students with activities for teaching Four Noble Truths with Social Media. The sample is a 3rd year student of Information Technology Registration Semester 2/2556 of 12. The tools used to conduct the research is planned activities for teaching the Four Noble Truths. Join the Social Media and satisfaction for students with learning activities. Data were analyzed using descriptive statistics, percentage, mean and standard deviation. The results showed that The students' scores increased with 37.16 percent of the progress and results of the analysis showed that the level of satisfaction with an average of 4.67 is the highest level of satisfaction. And a standard deviation of 0.47.

Keywords : Activities for teaching the Four Noble Truths, Social Media, achievement.

¹ อาจารย์ ประจำสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

e-Mail : ced20012@gmail.com

บทนำ

การศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนาเป็นการศึกษาระบบกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์ซึ่งในปัจจุบันครูกับศิษย์มีปฏิสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ห่างกันมากครูทำหน้าที่เพียงสอนแล้วก็จบออกไป (จักรแก้ว นามเมือง, 2556 : ออนไลน์) การศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนาเป็นการศึกษาซึ่งมุ่งเน้นระบบกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์มีนักการศึกษาไทยหลายคนที่น่าแนวปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนามาเชื่อมโยงกับการเรียนการสอน เช่น นายแพทย์ ประเวศ วะสี, ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี (ทิสนา แคมณี, 2550) ซึ่งศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี ได้นำเอาหลักธรรมของพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการศึกษาไทย คือ กระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ 4 ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค เป็นการเน้นทักษะของกระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ เพื่อหาคำตอบอย่างมีเหตุผลและเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และเครื่องมือที่สามารถทำให้ครูกับศิษย์นั้นมีปฏิสัมพันธ์เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากในชั้นเรียน โดยการนำเทคโนโลยีทันสมัยเข้ามาเสริมและได้รับความนิยมนักศึกษาคือ สื่อ Social Media ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนตามวิถีของพุทธศาสนา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับสื่อ Social Media ที่มีต่อการเรียนวิชาการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับสื่อ Social Media ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการเรียนรู้ตามขั้นของอริยสัจสี่ โดยศาสตราจารย์ ดร. สาโรช ได้ประยุกต์หลักธรรมอริยสัจ 4 ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค กับกระบวนการแก้ปัญหา 4 ขั้น คือ 1) ขั้นกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์) คือ การให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข 2) ขั้นตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย) คือ การให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและตั้งสมมติฐาน 3) ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) คือ การให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการทดลองเพื่อพิสูจน์สมมติฐานและเก็บรวบรวมข้อมูล 4) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค) คือการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุป (ทิสนา แคมณี, 2550 : 300)
2. Social Media คือสื่อในสังคมออนไลน์ (google doc, web, blog, facebook, twitter, line) ที่ได้รับความนิยมซึ่งมีลักษณะเป็นการปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ระหว่างผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว โดยผู้ใช้งานสามารถแบ่งปันข้อมูล ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ ให้แก่กันได้อย่างอิสระและสามารถโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกันได้อย่างรวดเร็ว ขอบข่ายของสื่อ Social Media ประกอบด้วย 1) เป็นสื่อสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม 2) เป็นสื่อแห่งสังคมเครือข่าย 3) เป็นสื่อแห่งการสร้างสัมพันธ์ภาพข้ามมิติ (Kommers, 2011 : Online)
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียน การเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องอาศัยความพยายาม เป็นผลมาจากความสามารถทางสมองหรือทางร่างกายที่ได้จากประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม วัดได้จากแบบทดสอบหรือการสังเกตพฤติกรรม (อาตุล จงรักษ์, 2556 : 2)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่เรียน วิชาการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน ภาคเรียนที่ 2/2556 จำนวน 12 คน เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการวิจัยแบบมีกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม และมีการทดสอบก่อนและหลังทดลอง (One Group pretest-posttest design) (อนูวัติ คุณแก้ว, 2556 : 121)

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการทดลอง ดังนี้ 1) ทำแบบทดสอบก่อนเรียน 2) ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและร่วมกิจกรรมผ่านสื่อ Social Media 3) ทำแบบทดสอบหลังเรียน 4) วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลโดยหาค่าร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตรของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2547:78) โดยมีเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจคือตั้งแต่ร้อยละ 25 ขึ้นไป ดังนี้

$$\text{ร้อยละความก้าวหน้า} = \frac{\bar{X}_2 - \bar{X}_1}{n} \times 100$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน $\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน
n แทน คะแนนเต็ม

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับสื่อ Social Media จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนจากนักศึกษาจำนวน 12 คน วิเคราะห์แยกเป็นรายหน่วยปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนก่อนเรียน-คะแนนหลังเรียนและร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ย

หน่วย ที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์				ร้อยละ ความก้าวหน้า
	ก่อนเรียน (X_1)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}_1$)	หลังเรียน(X_2)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}_2$)	
1	40	3.33	83	6.92	35.90
2	81	6.75	184	15.33	42.90
3	98	8.17	175	14.58	32.05
รวม	219	18.25	442	36.83	37.16

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของแต่ละหน่วยการเรียน ปรากฏว่านักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.58 คะแนน และ

ร้อยละความก้าวหน้าของทุกหน่วยมีค่าเท่ากับ 37.16 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนแบบอริยสัจสี่ ร่วมกับ Social Media มีหัวข้อการประเมิน 2 ด้านใหญ่ ๆ คือ 1) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบอริยสัจสี่ ปรากฏว่ามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และ 2) ด้านการใช้สื่อโซเชียลมีเดียร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ ปรากฏว่ามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ซึ่งเมื่อคำนวณผลคะแนนเฉลี่ยทั้งกิจกรรมเท่ากับ 4.67 หมายความว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

สรุปและวิจารณ์ผล

จากผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับสื่อ Social Media นักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่า และค่าร้อยละความก้าวหน้าทางการเรียน เท่ากับ 37.16 ซึ่งมีค่าร้อยละมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือมากกว่าร้อยละ 25 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ ทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนดีขึ้นและมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน เพราะบรรยากาศในการเรียนแปลกใหม่ เป็นบรรยากาศการศึกษาแบบกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์

2) จากผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ร่วมกับสื่อ Social Media มีความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุด เป็นเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นเป็นกิจกรรมที่ไม่เหมือนกับที่นักศึกษาได้เรียนในรายวิชาอื่น ๆ เป็นบรรยากาศการเรียนแบบแปลกใหม่ เป็นกันเอง อบอุ่น รวมทั้งการได้ใช้สื่อ Social Media ซึ่งนักศึกษาใช้ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว และนักศึกษาได้ทำกิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม รวมถึงเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นและลงมือทำอย่างอิสระภายใต้กรอบที่กำหนด

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ประจำสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยได้รับทุนอุดหนุนการดำเนินงานจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- จักรแก้ว นามเมือง. (2556), พระพุทธศาสนากับการศึกษาที่สมบูรณ์. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2556, จาก <http://www.gotoknow.org/posts/444773>
- ทิสนา แคมณี. (2550). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2547). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2556). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผลงานทางวิชาการเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาตุล จงรักษ์, (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาทอพอโลยีเบื้องต้นเรื่องปริภูมิเมตริกโดยกลวิธี
ทำเป็นกลุ่ม-ทำเป็นคู่-และทำคนเดียว, รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Kommers , P. (2011). **Social Media for Learning by Means of ICT.** (online) Retrieved from :
<http://www.iite.unesco.org/pics/publications/en/foles/3214685.pdf>. (November 24 , 2014)